GOUDSE SPORTRAAD

Gouda, 14 april 2023

Betreft: advies Goudse Sportraad over de evaluatie van de huidige sportnota en kaders / proces naar een nieuwe sportnota

Geachte Gemeenteraad, geachte leden van de Raadscommissie Samenleving,

In deze brief geven wij ons eerste directe advies aan u als gemeenteraad en wel over de evaluatie van de huidige sportnota van 2017 en de kaders voor de komende sportnota.

Eerst een algemene inleiding. Dan een samenvatting van de voorliggende vragen vanuit het College en onze vertaling hiervan. Met van daaruit ons eerste advies op 4 hoofdpunten. En een afsluiting gekoppeld aan de door het College genoemde uitdagingen in de raadsmemo.

Inleiding

Dat sport en bewegen bijdraagt aan een lichamelijk en psychisch gezonder leven is aangetoond en kan zelfs in economische meerwaarde worden uitgedrukt. De maatschappelijke opbrengsten zijn in 2022 gemiddeld 2,70 x zo hoog als de kosten. Kosten die grofweg door de burgers zelf (zoals contributie, materiaal en sponsoring: 46%), vrijwilligers (28%) en de overheid (rijk en gemeenten 26%) worden gedragen volgens het door het kenniscentrum sport & bewegen en Mulier instituut gepubliceerde SROI overzicht 2022.

Dat er op het gebied van gezondheid en welzijn veel zorgen zijn is bijna dagelijks in het nieuws: de pandemie, eenzaamheid, de vergrijzing met de toegenomen druk op de gezondheidszorg en de alarmerende cijfers over de psychische gezondheid van onze jongeren. Logisch dus dat de overheid de afgelopen jaren de ambities wat betreft sport en bewegen heeft verhoogd en er extra in investeert met allerlei regelingen. In 2040 moet 75% van de Nederlanders voldoen aan de beweegrichtlijnen.

Een ambitie die de stad Gouda onderschrijft. In het bestuursakkoord ‘Geef Gouda Door’ staat te lezen: ‘We vinden het belangrijk dat sporten en bewegen toegankelijk en dichtbij is voor iedere Gouwenaar’. De Goudse Sportraad (GSR) voelt zich onderdeel van deze missie om zoveel mogelijk Gouwenaren in beweging te krijgen en te houden.

De belangrijkste nota op het gebied van sport- en beweegbeleid is de Sportnota. Hierin wordt het sportbeleid voor tenminste de komende vier jaar bepaald. Een nota waarin de ambities, prioriteiten en doelstellingen vertaald naar een uitvoeringsagenda worden vastgelegd. Een proces dat om zorgvuldigheid vraagt voor een effectieve inzet van schaarse middelen, om draagvlak, verbondenheid tussen alle betrokkenen bij sport, om stappen te kunnen zetten in duurzaam sporten en bewegen door de Gouwenaar. De GSR vindt het dan ook eervol om zo direct betrokken te worden bij dit proces.

In de commissievergadering van 19 april wordt over de kaders gesproken waarbinnen het beleid voor de komende nota wordt vastgesteld. Aan u wordt door het College gevraagd welke kaders u wilt meegeven en wat de ambities zijn ten aanzien van sport en bewegen in Gouda. Dit aan de hand van drie vragen:

1. Wat willen we als gemeente bereiken op het gebied van sport en bewegen?
2. Op welke manier willen we dat bereiken?
3. Wat moeten we anders doen dan de afgelopen jaren en waarmee moeten we vooral doorgaan?

De GSR heeft deze vragen vertaald naar twee belangrijke uitgangspunten om tot een goede sportnota te komen:

- De acties die zijn ingezet tijdens de vorige nota beoordelen op hun succes zodat kan worden afgewogen of zij moeten worden doorgezet, bijgestuurd of stopgezet.
- Op basis van helder omschreven criteria en doelstellingen nieuw beleid bepalen en/of beleid bijsturen. Wat willen we bereiken? Wie gaan dat doen met welke middelen en hoe maken we meetbaar of het gewenste effect bereikt wordt.

Ons advies aan u als gemeenteraad:

1. Vraag de wethouder de evaluatie verder uit te werken. Een evaluatie gaat over wat is bereikt en welk doel (nog) niet en waarom . Daar moet ook de afweging aan worden toegevoegd wat de inspanning is geweest. Er wordt op geen enkele wijze een financiële, inclusief personele inzet, evaluatie gehouden. Wat is de financiële inzet geweest met welk resultaat?
   Vrijwel alle speerpunten (Sportnota) en pijlers (Sport Akkoord) zijn nog zeer actueel en sluiten op elkaar aan. De opgedane ervaring en bij beiden zijn dus een belangrijke input voor de nieuwe sportnota. Een bredere evaluatie is ons inziens ook van belang om verantwoording af te leggen over de besteding van sport(akkoord)gelden naar de Goudse inwoners en het hele sportveld; waar is het Goudse sportbudget (incl. rijksbijdragen), ongeveer 40 miljoen euro?, de afgelopen 5 jaar aan besteed?
2. Vraag de wethouder een nulmeting te laten uitvoeren. Wie (naar leeftijd, doelgroep) beoefent welke sport bij welke sportaanbieder. Wat hebben die sportaanbieders, verenigingen of anders georganiseerd, nodig om gezond te blijven en zich te ontwikkelen? In welke mate dragen zij bij in structureel Gouwenaren in beweging brengen? Wie (doelgroepen / aantallen) sport (nog) niet en wat is nodig om deze groep in beweging te krijgen en welke sportaanbieders kunnen dat duurzaam invullen? Wat is daar voor nodig?
   Met een nulmeting kun je sturen en worden de effecten van ingezette acties / middelen meetbaar. Vitaliteitsscans, onderzoeken die gedaan zijn in opdracht van de gemeente naar accommodaties kunnen daarbij helpen. Net als een overzicht naar behoefte aan bepaalde vormen van bewegen zoals de recente behoeftepeiling aan urban sports, buurtscans, monitoring via de sociaal teams, cijfers CJG/GGD en onderzoeken van de Brede School onder het basisonderwijs.
3. Stel dan je kaders vast en werk deze uit met degenen die het in de stad moeten gaan waarmaken. Zorg dat het een nota wordt waar sportaanbieders, bewegingsonderwijs, sporters, maar ook welzijnsorganisaties, eerstelijnszorg, sociale wijkteams, bewonersplatformen; iedereen die een rol heeft of kan pakken in relatie tot bewegen en sport achter staat. Als Sportraad hebben we voor 2023 als ons hoofdthema gekozen verbinden. In lijn hiermee ons advies om partijen te verbinden , vanuit betaald werk of als vrijwilliger. Verbindt daarbij ook beleidsterreinen waar sport en bewegen een rol

in speelt of positief effect kan hebben. Met elkaar, met respect en oog voor ieders mogelijkheden, kunnen we sport en bewegen stimuleren!

4. Procedureel: neem voldoende tijd. Zodat het nog te starten gesprek met de stad ruimte krijgt. Zodat ook het sport/beweegveld en adviesraden waaronder wij zorgvuldig advies kunnen meegeven. De in de raadsagenda genoemde besluitvorming in september doet geen recht aan het belang van een goede uitwerking van de nota gezien de tijdsdruk en inspraakmoment direct na vakantieperiode / opstart nieuw sportseizoen en schooljaar. Het eerder door de gemeente aan ons gecommuniceerde tijdspad zoals ook in de memo aan u als gemeenteraad van 28/3/2023 biedt meer tijdsruimte voor participatie.

Een nieuwe nota is een volgende stap

Ons inziens kan en moet een nieuwe sportnota een volgende stap zijn op basis van ervaringen uit het verleden en uitdagingen van nu en naar de toekomst. Het College geeft in de memo aan de Gemeenteraad terecht aan dat te veel inwoners te weinig bewegen en de georganiseerde sport nog verder onder druk is komen te staan door corona en recenter de energiecrisis. Tegelijk heeft corona het bewegen in de openbare ruimte laten groeien, maar ook een aantal verenigingen. Thema's die in de huidige sportnota en het Goudse Sport Akkoord (en de Accommodatienota) ook al plek hebben gekregen. Meer kennis over wat er de afgelopen jaren met welke inspanning wel of niet is bereikt op die thema's is voor ons vanzelfsprekend en noodzakelijk om onderbouwd een antwoord te kunnen geven op de derde vraag van het College die hierboven staat.

Met voldoende tijd voor het proces naar een nieuwe sportnota kan ook de door het Rijk verplichte herijking van het Goudse Sport Akkoord voor 30 juni jl. worden meegenomen in de uitwerking. Is er meer bekend over de SPUK-gelden voor Gouda en zijn de resultaten van het onderzoek naar combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches bekend.

Een verdieping op ons advies werken wij nog uit en volgt. Maar geven wij ook graag tijdens uw vergadering van 19 april. Dank u voor het hiertoe gelegenheid geven.

Met sportieve groet, de Goudse Sportraad.